

VOORWOORD

DE PSYCHE VAN EEN PLANT

In mijn leven heb ik me meerdere malen op de verzorging van planten gestort om diezelfde ‘hobby’ binnen de kortste keren ook weer op te geven. Als ik nu terugkijk, kan ik zeggen dat de momenten waarop ik mezelf verloor in de plantenwereld vrijwel perfect overlappen met de momenten waarop ik het moeilijk had. De eerste keer dat die passie voor planten in me ontbrandde is al weer een tijd geleden, toen ik nog een kantoorbaan had. De planten op het werk stonden er maar droef bij. Op een dag verplaatste ik er een stuk of twee naar het balkon waar ik ze water gaf en voor ik het wist was dat een vast onderdeel van mijn werkzaamheden geworden. Als ik me tijdens het werk gestrest begon te voelen, stapte ik het balkon op om even bij de planten te kijken. Misschien was het een excuus om even iets anders te doen, maar het werd voor mij

een belangrijke gewoonte om op die manier even mijn hoofd leeg te maken.

Nu ik er nog eens goed over nadenk, hadden de planten ook een bepaalde rang op de werkvloer. Sommige planten stonden vredig in het kantoor van de directeur terwijl andere met half verdorde bladeren stonden weg te kwijnen in de gang of naast een kast, totdat ik ze opmerkte en ze onder mijn hoede nam. Maar omdat ik zelf ook niet heel zorgvuldig ben, vergat ik alsnog om ze regelmatig water te geven. Dan beschouwden de planten mijn tijdelijke zorg als een zeldzaam geluk en begonnen weer op eigen kracht te overleven.

Ik nam uiteindelijk heel impulsief ontslag omdat ik mijn grote droom om schrijfster te worden niet nog langer kon uitstellen. Daarna dacht ik nog vaak terug aan de planten op kantoor en vroeg me af hoe het ze verging. De veelvoorkomende kamerplanten zoals de sanseveria en de *Peperomia obtusifolia* bleven samen met het verslagen gevoel rondom mijn ontslag als een last op mijn hart achter in de tuin der herinneringen.

Voordat ik begon met het schrijven van dit voorwoord, ben ik eerst nog even mijn balkon op gestapt om de planten daar water te geven. Momenteel staan ze er niet best bij, omdat de zomer allerlei grote en kleine problemen met zich mee heeft gebracht. Vanochtend nog, toen ik nog voor het ontbijt het balkon op stapte, trof ik daar de *Euphorbia lactea* ‘White Ghost’, een van mijn cactussen, helemaal verkreukeld aan. Ik zag eergisteren pas dat de achterkant was gaan rotten, op een plek die moeilijk zichtbaar was. Ik liet er zelfs een groeilamp op schijnen in de hoop dat hij zou herstellen, maar al na een dag was hij volle-

dig ingestort. Er was niets aan te doen; ik trok de cactus uit de pot en bekeek de wortels. Die leken nog niet hopeloos verloren. Ik sneed de beschadigde delen van de cactus weg, totdat de oorspronkelijk vijftien centimeter hoge White Ghost nog maar zo groot was als mijn duim. Maar omdat er nog redelijk gezonde wortels waren, was er nog hoop. Ik moest er gewoon achter komen hoe je een White Ghost kan redden. De prachtige vorm van de cactus en de mix van roze, blauw en witgeel, die als waterverf over de stam leken te zijn geschilderd, staan me nog helder voor ogen – ik kon er niet zomaar afstand van doen.

‘Komt het nog goed?’ vroeg een vrouw die in het voorbijgaan een blik op de cactus wierp.

‘Natuurlijk komt het goed. Kijk, er zitten nog wortels aan, ziet u?’ zei ik vol overtuiging, maar op datzelfde moment schoot de gedachte door mijn hoofd dat het misschien toch niet zo zou zijn. En met die gedachte kwam ook de stille berusting dat als het niet zou lukken, het gewoon niet anders was. Als er iets is wat ik leer van het doorleven van de seizoenen met mijn planten, dan is het wel die stille berusting.

Ik schrijf vaak over de concepten psyche en geest en de laatste jaren ben ik er ook met een psycholoog over gaan praten. Ik herinner me nog goed dat ze me vertelde dat cynisme eigenlijk ‘onverschillige teleurstelling’ is. Toen besepte ik plots dat al die onbehagelijke gevoelens, die onvermijdelijk opborrelen als ik het over mezelf heb, het resultaat zijn van de herhaalde teleurstellingen in mijn jeugd. Ik besepte dat elke pijnlijke afwijzing me heeft gevormd tot de persoon die ik nu ben en besloot mezelf niet langer in die onverschillige teleurstelling te laten wegkwijnen.

Natuurlijk ligt het net iets anders met de teleurstellingen die gepaard gaan met het verzorgen van planten. Het is namelijk niet zo dat de plant mijn behulpzame hand opzettelijk wegduwt. Het voelt meer alsof hij in een drukke straat heel even mijn hand loslaat. Aan het einde van die straat kunnen we altijd weer elkaars hand vasthouden. Daarom heb ik eerder het gevoel dat ik alleen maar geduldig hoef te wachten tot het volgende moment dat hij mijn hand weer vastpakt. Zo'n moment van berusting zorgt er niet voor dat ik een deel van mijn hart voorgoed afsluit, maar resulteert gewoonweg in een tijdelijk lossere grip.

Terwijl het regenseizoen flink doorzette, raakten de planten op het balkon steeds meer beschadigd. Elke dag hingen er weer meer bladeren slap, die verwelkten en wegrotten. Sommige vetplanten werden donker van kleur en vochtig, alsof ze smolten. Dat gebeurde ook met een van de vetplantjes die ik in het voorjaar samen met een aardewerken schaalte voor 5000 won had gekocht. Toen ik stond te twijfelen welke vetplant ik zou kopen, beval de eigenaresse van het tuincentrum mij twee soorten aan en nog voordat ze het geld had aangenomen, plantte ze die in de aarde op het schaalte.

‘Na verloop van tijd worden deze vetplantjes een stuk dikker en zullen ze het hele schaalte vullen!’

De eigenaresse wenste me veel geluk met tuinieren, maar die zomer nog rotte een van die vetplantjes volledig weg. Nu rest mij alleen nog de herinnering aan de warme afscheidsgroet van de eigenaresse. Nee, zeg ik streng tegen mezelf, er leeft er nog een, dus die gelukwens is nog niet komen te vervallen.

Die dag in het tuincentrum was er nog een plant die me in het oog sprong. De deutzia, bijgenaamd 'bruidsbloem'. Een bonsai van de frisse wilde plant met kleine, witte bloemetjes stond statig bij de ingang van de winkel. De eigenaresse zei dat hij 10.000 won kostte en toen ik twijfelde of ik hem mee zou nemen of niet, vertelde ze, in de hoop me te overtuigen, dat er naast de bonsai ook een kleinere potplant was en raadde me die aan. Uiteindelijk besloot ik de kleine bruidsbloem in het potje te kopen.

'Ach, maar die bonsai is zo mooi, waarom neem je deze?'

De man van de eigenaresse, die nogal trots was op zijn bonsai, raadde me juist de statige deutzia aan vanwege zijn oude wortels, stevige stam en goedverzorgde takken en zei dat de potplant echt geen goede keuze was.

'Dit potplantje is ook heel mooi en er is helemaal niks mis mee,' zei de eigenaresse tegen mij, terwijl ze haar man een por gaf.

Die deutzia begon wat slap te hangen toen de zomer zijn intrede deed, maar hij houdt zich tot nu toe nog sterk.

Na mijn afstuderen ben ik meteen gaan werken en heb ik twee keer ontslag genomen. Allebei de keren ben ik op de laatste dag met tranen in mijn ogen naar huis gereden nadat ik al mijn spullen bij elkaar had geraapt en in de auto had gezet. Alle momenten waarop ik mijn werk perfect wilde uitvoeren, maar het niet ging zoals ik wilde; alle momenten dat ik niet wilde opgeven of afgedankt wilde worden, maar het anders liep en ik toch moest loslaten – al die momenten werden weerspiegeld in de rij plantenpotten op het balkon van het kantoor. Ik was